

ningen af Færgeforholdene ved Sallingund og Bildsund.

Efter Dagsordenen gif man derpaa over til:

Indbringelse ved Folkethingsmanden for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) af „Forslag til Lov, hvorved Skolecommissionernes Omraade og Virksomhed i Landcommunerne nærmere bestemmes.“

S. A. Hansen: Da Loven af 6te Jult 1867 om Landcommunernes Styrelse forelaa til Forhandling her i Thinget, var et af de Punkter, hvorom der yttrede sig meget forskjellige Meninger, Præstens Tilsyn med Skolevæsenet, og navnlig var man uenig om, hvorvidt man skulde have særlige Skolecommissioner eller ikke. Indenrigsministeren erklærede sig imod at lade det hele Tilsyn med Skolevæsenet i Communen gaae over til Sogneraadene og anførte navnlig, at han saameget mindre kunde frasalbe disse Skolecommissioner, om hvis Sammensætning vi ibrigt vare blevne enige med ham, paa Grund af, at det hele Spørgsmaal som Skolespørgsmaal laa under Undervisningsministeren, men ikke under ham som Indenrigsminister, hvorfor han fandt her ikke at have saa stor Frihed som med Hensyn til andre Spørgsmaal, der fortere under ham. Flere af os, og navnlig jeg, fandt, at vi kunde gaae ind paa disse Skolecommissioner, fordi vi maatte erkjende, at det vilde være vigtigt at foretage en saa stor Omdannelse af Skoleanordningen af 1814, som det vilde være, og saa at overdrage Sogneraadene det nærmere Tilsyn med Skoleundervisningen, og idet vi erkjendte, at det, skjøndt vi i Principet vare enige i Duffeligheden af, at Saadant kunde skee, ikke kunde forsvares gjennem en Communallov at vedtage en saa gennemgribende Forandring i Skoleanordningen. Smid- lertid var der flere Medlemmer her i Thinget, som antydede, at de befrygtede, at disse Skolecommissioner vilde gribe for dybt

ind i Skolevæsenets Bestyrelse i det Hele taget og navnlig ligeoverfor Sogneraadets Bestyrelse af Skolevæsenet. Som Drdsfører for det Udvalg, der da behandlede Sagen, talte jeg paa Udvalgets — ligesom naturligtvis ogsaa paa egne — Vegne for disse Skolecommissioner, idet jeg søgte at gjøre gjældende, at de ikke, saaledes som de vare stillede, vilde kunne komme til at gjøre Overgreb med Hensyn til Bestyrelsen af Skolevæsenet ligeoverfor Sogneraadene, idet § 15 i Landcommunalloven udtrykkelig siger, at Sognetrefsens Fattig-, Skole- og Betvæsen bestyres af Sogneraadet under Amtsraadets Tilsyn, medens § 16 kun siger, at disse Skolecommissioner føre det nærmeste Tilsyn med Skoleundervisningen og Lærernes Embedsførelse. Loven vedtoges saaledes, og man kunde ikke ane, at Overgreb som de, der vare befrygtede af flere ærede Medlemmer, vilde fremkomme, men ved et Circulaire eller en Rundskrivelse af 3die April 1869 fra Undervisningsministeriet til Skoledirectionerne og andre Autoriteter gaves der en Udtalelse om den Myndighed og Virksomhed, som Ministeren meente, der tilkom Skolecommissionerne paa Landet, og dette Circulaire tillagde da disse Commissioner en saadan Myndighed og en saadan Indgriben i Communernes Skolevæsens Bestyrelse, at det kun blev til et intetbetydende, paa Papiret staaende Tilfagn i Landcommunalloven, at Skolevæsenet skulde bestyres af Sogneraadet. Jeg stillede i Rigsdagens forrige Samling en Forespørgsel til den daværende Kirke- og Undervisningsminister, der er den samme som den nuværende, om, hvorvidt han deelte sin Formands Mening angaaende den Myndighed, der maatte antages at tilkomme Skolecommissionerne. Ved den Forhandling, der i den Anledning foretoges mellem den nævnte høitærede Minister og mig, syntes det, at han gjorde den Indrømmelse, at der var forskellige Punkter i Rundskrivelsen fra hans Formand, som kunde antages — ja, den høitagtede Minister brugte meget ubestemte Udtryk, og jeg beder om Undskyldning, hvis jeg ikke gjengiver dem ordlydende, men jeg tager neppe feil, naar jeg